

## Editorial

Cea mai mare parte a actualului număr al *NRDO* (un studiu și opt texte adunate în DOCUMENTARUL „Reprimarea erotismului sacru”) a fost inspirată de panelul “Storming Zion` Revisited: Militarized Raids and the Resurgence of Brainwashing Theory—Emic and Etic Perspectives” care a avut loc în după amiaza zilei de 12 iunie 2024, în cadrul conferinței anuale CESNUR. Seria de intervenții, mărturii și analize selectate de revistă a privit mișcări religioase care promovau erotismul sacru. Această sintagmă ar defini și identitatea Mișcării de Integrare Spirituală în Absolut (MISA), a fost concluzia specialistului italian Massimo Introvigne într-un volum publicat în anul 2022, rezultat al unei îndelungate investigații asupra Mișcării<sup>1</sup>. Introvigne studiază subiectul din perspectiva unui sociolog și teoretician al religiilor.

Dar el însuși și toți intervenienții din panelul “Storming Zion` Revisited” au tratat tema și lexicul religios cu accent pe problematica drepturilor omului, căci cercetătorii documentaseră un fenomen tulburător, repetat până la identitate în Chile, Republica Cehă, Italia, Franța și România: acțiuni represive de mari proporții, implicând forțe de poliție și jandarmerie, precedate de mobilizări ale serviciilor de supraveghere, împotriva membrilor unor grupuri practicante ale erotismului sacru, aduși în final în fața unor organe judiciare devenite producători de vinovății. Intervenția organelor de forță în aceste cazuri a atins nivelul tratamentelor inumane și degradante. În toate cazurile, principiile tradiționale ale prezumției de nevinovăție, obligația de a asista pe acuzați și de a le acorda dreptul la apărare au fost negate la un nivel incompatibil cu statul de drept. Acțiunile represive ilegite au distrus viața multora dintre membrii micilor grupuri religioase.

Paradoxul fenomenului este faptul că persoanele supuse represiei erau adepții non-violenței și dedicați spiritualizării. Dincolo de orice discuție asupra naturii ori consistenței credințelor acestor devotați, atributele care-i defineau contrastau cu tipologia crudă, primitivă, bădărană și lipsită de orizont a forțelor de ordine. Șocantă era pretenția de a legitima acțiunile polițienești, brutale, prin salvarea „victimelor unor abuzuri”, când de fapt, în toate cazurile, oamenii legii produceau prin comportamentul lor tragedii. Șocantă a fost tratarea unor practici larg răspândite și chiar încurajate, precum munca voluntară ori educația erotică, drept trafic de persoane și viol. Sfidător este și faptul că veghetorii campaniilor publice care-i blamau pe liderii micilor comunități de a-și îndoctrina adepții

1 Conform glosarului de termeni ai MISA: „Erosul sacru numește un proces ocult de rezonanță (trecerea energiei de la o sursă la un receptor) prin care energia Erosului pur (energie sublimă și subtilă care provine de la Dumnezeu) și energia Iubirii, alt atribut dumnezeiesc, sunt atrase și acumulate în interior” (Massimo Introvigne, *Sacred Eroticism: Tantra and Eros in the Movement for Spiritual Integration Into the Absolute (MISA)*, Milano și Udine: Mimesis International, 2022, p. 123). Școala de yoga MISA promovează noțiunea „erosului sacru” (în loc de „erotism”) căruia îi asociază trei atribute: erosul pur, iubirea și sfințenia.

erau oameni politici. Ei își construiseră cariera și puterea prin manipularea sentimentelor și rațiunii a milioane de cetățeni-alegători.

Nimic nu este misterios în planificarea de către autoritățile din Chile, Republica Cehă, Italia, Franța și România (țări cu istorii diferite de dezvoltare societală, totuși, toate, democrații) a hărțurii comunităților cărora le-au pus eticheta de secte. Interpretând cazul particular al MISA, Massimo Introvigne a propus o explicație generalizatoare:

Mișcările internaționale anti-secte au fost încântate să adauge MISA pe listele lor cu „secte periculoase”. Unul dintre argumentele lor principale împotriva „sectelor” a fost întotdeauna că sunt deviate sexual. Celebrarea trupului, erotismul și nuditatea de către MISA au fost separate retoric de rădăcinile lor tantrice și de contextul lor și folosite ca un presupus și tipic exemplu de „abuz sexual sectant” [...] A fost astfel consolidată o alianță globală împotriva MISA, care a inclus oameni religioși, în mare parte din Biserica Ortodoxă Română, ofițeri de securitate români, jurnaliști și politicieni, precum și militanți anti-secte internaționali capabili să-și mobilizeze legăturile cu poliția și mass-media. Pentru anti-sectanții religioși, prezentarea erotismului ca parte a religiei a fost un scandal intolerabil. Seculariștii anti-sectanți, spre deosebire de religioși, sunt adesea liberali din punct de vedere politic și pot fi critici la adresa moralei religioase tradiționale, dar acest lucru nu i-a făcut mai toleranți față de MISA. Pentru ei, prăbușirea granițelor dintre religie, cultură, viața de zi cu zi și erotism a fost un păcat nu împotriva concepției creștine despre religie și moralitate, ci împotriva secularismului.

Subliniem trei observații ale profesorului italian. Una, faptul că în acest moment există o rețea internațională de actori anti-secte. Solidarizarea acestora peste frontiere, prezentată drept expresie a grijii față de eventualele victime, exhibă atracția pentru vânătoarea unor slab apărați eliberată de constrângeri. Rețeaua anti-secte, civică și de stat, a reușit să învingă principiile prudenței și rezonabilității care stau la baza funcționării unei democrații<sup>2</sup>.

„Alianța împotriva MISA” la care s-a referit Massimo Introvigne sugerează multitudinea de factori locali implicați în urmărirea și reprimarea mișcărilor religioase care practică erotismul sacru. Este greu de perceput de cineva care nu a studiat adânc și lungă istorie a reprimării yoga în România, cât contează faptul că ofițerii de securitate care l-au arestat și torturat pe Gregorian Bivolaru (inițiatorul Mișcării de Integrare Spirituală în Absolut) în anii 1980, au devenit ofițeri de informații în anii 1990 și au participat la supravegherea MISA; ori faptul că procurorul care a avizat internarea lui Bivolaru în 1989 într-un spital psihiatric<sup>3</sup> a ajuns, după schimbarea regimului, procurorul general al României și apoi în poziția de putere pe care o are un judecător la Curtea Constituțională; și faptul că generalii participanți la hăituirea membrilor MISA aveau istorii care-i făceau

2 Un exemplu al căderii standardelor de drept în această rețea este colaborarea Federației Europene a Centrelor de Cercetare și Informare asupra Sectelor (FECRIS) cu filiala rusă, una dintre cele mai mari și mai active. Conexiunile periculoase ale filialei ruse cu regimul lui Putin și sprijinul pentru represiunea sângeroasă a religiilor minoritare din Rusia și China nu a afectat colaborarea cu FECRIS până în anul 2023. De abia atunci, protestele *tous azimuts au obligat* Federația să rupă legăturile cu filiala (<https://hrwf.eu/russia-russia-and-fecris-when-a-picture-is-worth-a-thousand-words/>). Dăm exemplul FECRIS-Rusia întrucât este cel mai de suprafață exemplu al unor cooperări criminale care preferă mai curând arajamente în spatele ușilor închise.

3 Este un caz tipic de psihiatrie politică.

dependenți de premierul Adrian Năstase, practic, conducătorul statului român în timpul atacului paroxistic asupra Mișcării din anul 2004. Ca urmare, reprimarea MISA este un fenomen „specific românesc”. Asemănător, acțiunile polițienești din Franța, din 2023, sunt specific legate de istoria mișcării anti-secte de acolo. Reprimarea BAYS pare conectată fie la un anumit „fel de a fi” al societății argentinene (vezi rolul tradițional al bisericii catolice), fie la un fel de a fi al statelor care urmează „modelul franco-spaniol de acuzare a sectelor de « spălarea creierului »”<sup>4</sup>.

Massimo Introvigne adaugă o a treia teză, cea mai atractivă întrucât explică reprimarea erotismului sacru printr-un rău general capabil să sintetizeze și să unifice variatele cazuri: chiar și societățile democratice interzic amestecarea libertății de religie și libertății sexuale. Rezultă oare din această teză esențialistă evoluția spre o rețea internațională anti-secte? Produce oare „amestecul interzis” formele atât de specifice ale atacurilor polițienești naționale?

Dincolo de răspunsul „da” sau „nu”, rămâne faptul că noțiunea erotismului sacru are calitatea de a circumscrie un tip de dublă violență statală, fizică și morală<sup>5</sup> care insultă ideea noastră despre drept, despre dreptate și despre demnitatea ființelor umane. Represiunea este în esența ei națională, problematica acesteia a devenit, prin dimensiune, internațională. *Noua Revistă de Drepturile Omului* a dat acestui subiect atenția firească și anterior, o dă acum și o va da și în viitor.

NRDO

4 Massimo Introvigne, ”The Great Cult Scare in Argentina and the Buenos Aires Yoga School,” *Jurnalul CESNUR* 7/3 2023, p. 7 ([https://cesnur.net/wp-content/uploads/2024/01/tjoc\\_7\\_3\\_1\\_introvigne.pdf](https://cesnur.net/wp-content/uploads/2024/01/tjoc_7_3_1_introvigne.pdf)).

5 Violența fizică este însoțită de discreditarea publică a victimelor ei și marginalizarea lor socială,